

T	Tavoitealue	7. lk sisältöalueet	8. lk sisältöalueet	9. lk sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
<p>T1 auttaa oppilasta muodostamaan kokonais käsitys vuosiluokkien 7-9 toimintatavoista ja opiskelu ympäristöstä, kehittää oppilaan valmiutta toimia kyseisessä ympäristössä ja erilaisissa ryhmissä sekä tukea oppilasta itsenäiseen toimintaan ja vastuun ottamiseen opiskelustaan ja tekemistään valinnoista. Oppilasta pystyy muodostamaan kokonais käsityksen vuosiluokkien 7-9 toimintatavoista. Oppilas tutustuu koulun toimintaan ja tuleviin opintoihin, tavoitteisiin ja sisältöihin. Oppilas tutustuu opiskelu ympäristöön, kehittää valmiutta toimia kyseisessä ympäristössä ja erilaisissa ryhmissä. Oppilas harjoittelee vastuun ottamista ja itsenäisten toimintojensa vaikutusta elämäänsä. Oppilas harjaantuu itsenäiseen toimintaan ja vastuun ottamiseen opiskelustaan ja tekemistään valinnoista.</p>	<p>Osallisuus ja aktiivinen tointa</p>	<p>S1: Oppiminen ja opiskelu</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nivelvaihe (alakoulusta yläkouluun) -Kouluyhteisössä toimiminen -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä <p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> -Itsetuntemus ja itsearviointitaidot -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -Ongelmanratkaisu-taitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen 	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kouluyhteisössä toimiminen -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen syventäminen yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä <p>S2:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Itsetuntemus ja itsearviointitaidot -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -Ongelmanratkaisu-taitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden 	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kouluyhteisössä toimiminen -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen syventäminen yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen päättövaiheeseen ja jatko-opintoihin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä <p>S2:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Itsetuntemus ja itsearviointitaidot -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot - ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -urasuunnittelu- ja urahallintataidot -Motivaation tukeminen 	<p>L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot</p> <p>L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen</p>

		-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot	tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot	-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot	
T2 kannustaa ja ohjata oppilaita kehittämään opiskelutaitojaan sekä oppimaan oppimisen taitojaan. Oppilas kokee opiskelunsa tärkeänä ja merkityksellisenä. Oppilas tunnistaa omat vahvuutensa ja harjaantuu omaksumaan erilaisia tietoja ja taitoja. Oppilas oppii käyttämään erilaisia opiskelumenetelmiä ja löytää omat vahvuutensa ja itselle sopivimmat menetelmät.	Oppimaan oppimisen taidot	S1 Oppiminen ja opiskelu -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä -Itsenäisen toiminnan kehittymisen arviointi	S1 -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä -Itsenäisen toiminnan kehittymisen arviointi	S1 -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä -Itsenäisen toiminnan kehittymisen arviointi	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
T3 luoda edellytyksiä oppilaan halulle oppia, arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää taitojaan ja vahvuuksiaan, kehittää kykyään tunnistaa oppimiskohteitaan sekä antaa valmiuksia muuttaa tarvittaessa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan.	Elinikäinen oppiminen	S1: Oppiminen ja opiskelu -Nivelvaiheet (alakoulusta yläkouluun sekä yläkouluun jatko-opintoihin ja työelämään) -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu	S1: Oppiminen ja opiskelu -Nivelvaiheet (yläkouluun jatko-opintoihin ja työelämään) -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu	S1: Oppiminen ja opiskelu -Nivelvaiheet (yläkouluun jatko-opintoihin ja työelämään) -Opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

<p>Oppilas arvostaa tietoa itsessään. Hän tunnistaa realistisesti omat vahvuutensa ja oman osaamisensa ja edistymisensä. Hän osaa arvioida toimintojaan ja pystyy muuttamaan suunnitelmiaan siten, että muutos on hänen ja hänen tulevaisuutensa kannalta relevantti</p>		<p>yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä</p> <p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p>	<p>yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä</p> <p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p>	<p>yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa -Tavoitteiden asettaminen opintojen eri vaiheisiin -Vastuun ottaminen omasta opiskelustaan -Vastuu opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojen etenemisestä</p> <p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p>	
<p>T4 ohjata oppilasta tunnistamaan omiin valintoihinsa vaikuttavia tekijöitä sekä suhteuttamaan</p>	<p>Itsetuntemus</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma -valinnaisainevalintojen tekeminen suhteessa omiin</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma -mahdollisten valinnaisainevalintojen</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p>	<p>L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot</p>

<p>omaa toimintaansa kykyjensä, edellytyksensä ja kiinnostuksensa mukaisesti. Oppilas osaa arvioida osaamistaan ja kykyjään realistisesti ja oppii tunnistamaan häneen vaikuttavia tekijöitä ja harjaantumaan siihen, että hän saavuttaa hänelle parhaat tulokset. Oppilas tunnistaa omat kiinnostuksen kohteensa ja vahvuutensa ja oppi käyttämään niitä maksimaalisen hyödyn itselle saavuttaen.</p>		<p>vahvuuksiin ja tulevaisuudensuunnitelmiin</p>	<p>tekeminen suhteessa omiin vahvuuksiin ja tulevaisuudensuunnitelmiin</p>	<p>-omien vahvuuksien tunnistaminen suhteessa tulevaisuudensuunnitelmiin</p>	
<p>T5 ohjata oppilaita asettamaan sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, tekemään niitä koskevia suunnitelmia sekä arvioimaan niiden toteutumista. Oppilas harjaantuu asettamaan sekä lyhyen, että pitkän aikavälin tavoitteita. Hän osaa arvioida toimintaansa ja osaa tehdä realistisia tavoitteita ja suhteuttaa niihin omat valmiutensa.</p>	<p>Tavoitteiden asettaminen</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot</p>

		<p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-orientoidutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-tietoa oman koulun ohjauspalveluista</p>	<p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-eri tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	<p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden syventävät suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-syvennyttään Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin painottaen paikallista tarjontaa</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-eri tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	
<p>T6 auttaa oppilasta ymmärtämään työn merkitys oman elämänsä ja yhteiskunnan kannalta sekä edistää oppilaan taitoa tunnistaa opiskeltavien oppiaineiden merkitys tulevien opintojen sekä työelämässä ja</p>	<p>Työelämään suuntautuva oppiminen</p>	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot</p>	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot</p>	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot</p>	<p>L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys</p> <p>L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä</p>

<p>työllistymisessä tarvittavan osaamisen kannalta. Oppilas ymmärtää, miksi työtä tehdään, mitkä ovat työn yhteiskunnalliset vaikutukset, miten työ vaikuttaa hänen omaan elämäänsä. Oppilas ymmärtää työn mielekkyyden merkityksen. Oppilas ymmärtää, että kaikki opiskeltavat aineet ovat merkityksellisiä työn tekemisen ja työn hakemisen kannalta. Oppilas motivoituu opiskeluun myös tulevaisuuden ja työn yhteiskunnallisen merkittävyyden kannalta.</p>		<p>(tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p> <p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>-mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä</p> <p>-kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja</p>	<p>(tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p> <p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>-mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä</p> <p>-kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja</p>	<p>(tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p> <p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>-mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä</p> <p>-kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja</p>	<p>tulevaisuuden rakentaminen</p>
---	--	---	---	---	-----------------------------------

		<p>viestintätaitojen kehittämiseen</p> <p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-orientoidutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-tietoa oman koulun ohjauspalveluista</p>	<p>viestintätaitojen kehittämiseen</p> <p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	<p>viestintätaitojen kehittämiseen</p> <p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-syvennyttään Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	
<p>T7 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista, vuorovaikutus- ja viestintätaitoja sekä itselleen sopivia ammattialoja ja vahvistamaan valmiuksia hakea tietoa vaadittavan osaamisen hankkimisesta perusopetuksen jälkeen</p>	<p>Työelämään suuntautuva oppiminen</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p> <p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen</p>	<p>L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys</p>

<p>Oppilas harjaantuu vuorovaikutus- ja viestintätaidoissa ja kokee ne itselle ja omalle tulevaisuudelleen merkityksellisiksi. Oppilas on kiinnostunut omasta tulevaisuudestaan ja tunnistaa itsellä olevien arvojen ja asenteiden vaikutuksen valintoihinsa. Oppilas etsii aktiivisesti tietoa jatko-opinnoista ja ammattiin johtavasta koulutuksesta ja pitää koulutusta tärkeänä.</p>		<p>tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot -mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä -kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseen 	<p>tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot -mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä -kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseen 	<p>tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen -Motivaation tukeminen -yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu -omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot -mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä -kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseen 	
--	--	---	---	---	--

		<p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>-elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen - työhakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-orientoidutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-tietoa oman koulun ohjauspalveluista</p>	<p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>-elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen - työhakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	<p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>-elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen - työhakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	
--	--	---	---	---	--

<p>T8 antaa oppilaalle ja huoltajalle tietoa Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja sen mahdollisuuksista, tukea oppilaan taitoa etsiä koulutus- ja työelämä tietoa sekä Suomesta että ulkomailta. Oppilas ja hänen vanhempansa ymmärtävät, millaisia reittejä pitkin oppilas voi edetä Suomen koulutusjärjestelmässä. Oppilas osaa etsiä relevanttia tietoa erilaisista koulutusmahdollisuuksista peruskoulun jälkeen ja myöhemmin. Hän ymmärtää elinikäisen oppimisen mahdollisuudet ja merkityksen. Oppilas tietää, mistä lähteistä voi etsiä tietoa koulutusmahdollisuuksista ulkomailla.</p>	<p>Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa</p>	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen - työhakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -orientoidutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin -oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta -tietoa oman koulun ohjauspalveluista 	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen - työhakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin -oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta - tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen 	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen - työhakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot -syvennyttään Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin -oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta - tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen 	<p>L4 monilukutaito L5 tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen</p>
<p>T9 ohjata oppilasta käyttämään monikanavaisia tieto-, neuvonta- ja</p>	<p>Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p>	<p>S2: Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnitelma</p>	<p>L4 monilukutaito</p>

<p>ohjauspalveluja sekä arvioimaan eri tietolähteiden kautta saadun tiedon luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta urasuunnittelun näkökulmasta</p> <p>Oppilas osaa käyttää ohjauspalveluita monipuolisesti. Hän tietää, missä sijaitsee häntä lähin paikka, jossa hän saa henkilökohtaista ohjauspalvelua. Hän löytää luotettavat lähteet internetistä ja tietää, miltä sivustoilta saa tietoa juuri häntä askarruttavista asioista.</p>	<p>omassa urasuunnittelussa</p>	<p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p> <p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>-mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä</p> <p>-kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä</p>	<p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p> <p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>-mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä</p> <p>-kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä</p>	<p>-Itsetuntemus ja itsearviointitaidot (tavoitetodistusten tekeminen; asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi)</p> <p>-Ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen</p> <p>-Motivaation tukeminen</p> <p>-yleisten elämässä vaadittavien taitojen harjoittelu</p> <p>-omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamisen harjoittelu: arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>-mahdollisuus harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä</p> <p>-kiinnitetään huomiota opiskelussa ja työelämässä</p>	<p>L5 tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L6 työelämätaidot ja yrittäjyys</p>
--	---------------------------------	--	--	--	---

		<p>tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja viestintätaitojen kehittämiseen</p> <p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-orientoidutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-tietoa oman koulun ohjauspalveluista</p>	<p>tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja viestintätaitojen kehittämiseen</p> <p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	<p>tarvittavien taitojen sekä vuoro-vaikutus- ja viestintätaitojen kehittämiseen</p> <p>-lähdekriittisyyden kehittäminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-syvennyttään Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	
<p>T10 tukea oppilaan taitoja tunnistaa kulttuuritaustansa sekä kykyä toimia kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa, opastaa</p>	<p>Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys</p>	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>-elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen</p>	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>-elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen</p>	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>-elinkeinoihin, työelämään, ammattialoihin ja yrittäjyyteen tutustuminen</p>	<p>L2 kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu</p>

<p>oppilasta hankkimaan ja omaksumaan tietoa opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksista monikansallisissa työympäristöissä sekä ulkomailla.</p> <p>Oppilas arvostaa omaa ja toisten kulttuuritaustaa. Hän pitää kulttuurien moninaisuutta rikkautena, joka tuo erilaisia näkökulmia asioihin. Oppilas on ennakkoluuloton ja halukas tutustumaan erilaisiin ihmisiin. Oppilaalla on rohkeutta ja uteliaisuutta työskennellä erilaisten kulttuurien parissa ja ulkomailla.</p>		<p>- työn hakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-orientoidutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>-tietoa oman koulun ohjauspalveluista</p>	<p>- työn hakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-tutustutaan Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	<p>- työn hakemisen harjoittelu - TET - työelämän tasa-arvokysymykset</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p> <p>-Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot</p> <p>-syvennyttään Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin jatko-opintomahdollisuuksiin</p> <p>-oppii etsimään tietoa jatko-opinnoista ja niihin hakeutumisesta</p> <p>- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden hyödyntäminen</p>	
--	--	--	--	---	--

Oppilaanohjauksen luokkaohjauksen ja pienryhmäohjauksen keskeiset sisällöt vuosiluokilla 7-9

7. LUOKKA

- koulu tutuksi
- kouluyhteisössä toimiminen
- perusopetuksen rakenne
- oppilaan arviointi
- valinnaisuus
- työelämään tutustuminen
- opiskelun taidot
- vuorovaikutustaidot
- itsetuntemus
- oman elämän suunnittelu
- ihmisenä kasvaminen

- vuorovaikutustaidot
- itsetuntemus
- oman elämän suunnittelu
- ihmisenä kasvaminen
- työelämään tutustuminen
- päättöarviointi

8. LUOKKA

- tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot
- elinkeinorakenne
- ammattialat ja yrittäjyys
- työelämätietous
- koulutusalat
- opiskelun taidot

9. LUOKKA

- Suomen koulutusjärjestelmä

- jatko-opintomahdollisuudet
- yhteishaku
- päättöarviointi
- hakeutuminen jatko-opintoihin
- kansainvälisyys ja opiskelu ulkomailla
- ohjaus-, tiedotus ja neuvontapalvelut
- tasa-arvo yhteiskunnassa ja työelämässä
- työelämään tutustuminen
- opiskelun taidot
- vuorovaikutustaidot
- itsetuntemus
- oman elämän suunnittelu
- ihmisenä kasvaminen